

setal pattern is a fundamental character not directly responsive to environmental conditions, yet indicative of progressive development of the characters within the limits of the species group and of larger groups".

The elegantly executed books will thus answer the requirements of both the applied entomologist and the taxonomist. Their author made an important contribution to our knowledge of the family Tortricidae. — A. DIAKONOFF.

Oedemagena tarandi (L., 1761) (Dipt.). Omstreeks september 1962 werd een kudde rendieren uit Lapland in Nederland geïmporteerd; sinds december 1962 verblijft deze kudde in Ouwehands Dierenpark te Rhenen.

Van een gestorven exemplaar van deze rendieren werden ruim 90 horzellarven verzameld (30.I.1963), die gedetermineerd werden als larven van het eerste en tweede stadium van *Oedemagena tarandi* (L., 1761), de voor het rendier specifieke horzelsoort. De larven werden gevonden onder de rughuid ter weerszijden van de wervelkolom en vooral in de kruisstreek. Enkele werden aangetroffen onder de huid van de flanken. De larven van het tweede stadium waren alle ingekapseld met rond de kapsel een haemorrhagische zone. Van de ca. zes larven van het eerste stadium waren sommige op gelijke wijze ingekapseld, andere los in het subcutane bindweefsel gelegen.

J. JANSEN Jr., Instituut voor Veterinaire Parasitologie en Parasitaire Ziekten der Rijks Universiteit te Utrecht.

Kweek van *Thecla betulae* L. (Lep., Lycaenidae). Mijn zoon, wonende te Ermelo, ving in Harderwijk op 26 augustus 1961 een wijfje van genoemde soort.

Hij plaatste het dier in een jampot op sleedoorn. Op deze wijze verkreeg hij 25 eieren die overwinterden en 2 mei 1962 uitkwamen. Jammer genoeg werd dit te laat bemerkt, zodat de meeste rupsjes al gestorven waren. Hij hield er tenslotte vier over. Deze werden in een jampot geplaatst, in de bodem waarvan een gat werd geboord, waardoor een takje van de voedselplant kon worden gestoken. Het geheel werd op een bakje water gezet. Dit heeft het voordeel dat het voedsel vers blijft. Hij behoefde dan ook maar eens in de vijf dagen te verversen.

Edoch, telkens met het halen van verse sleedoorn bracht hij, aanvankelijk ongemerkt, nieuwe rupsjes mee, zodat hij er tenslotte in totaal 16 had, 4 a.o.-rupsen en 12 met de sleedoorn meegebrachte.

De kweek leverde overigens geen moeilijkheden op. Van de 4 uit het ei gekweekte rupsen stierf er nog een, verder verpopten alle rupsen en leverden de vlinder.

De kweek werd steeds buiten gehouden, echter niet in de zon.

De a.o.-rupsjes vraten de eierschalen niet op, zoals OCHMANN over zijn kweek mededeelt in *Int. ent. Z. Guben* 25 : 229 (1932).

G. S. A. VAN DER MEULEN, van Breestraat 17, Amsterdam.

***Papilio machaon* L. in de duinstreek.** De Koninginnepage blijft maar schaars. Interessant was daarom de mededeling van de heer J. R. DERKSEN te IJmuiden op zijn trekvlinderkaart, dat hij op 22 augustus 1962 te Castricum voor het eerst sinds 7 jaar de vlinder terug zag. Maar liefst vijf stuks op bloeiende *Buddleja*. — LPK.